

ELÄKETURVAKESKUS

**TOIMINTAKERTOMUS
1966**

ELÄKETURVAKESKUKSEN
TOIMINTAKERTOMUS
vuodelta 1966

Helsinki 1967. Kunnallispaino

HALLITUKSEN KERTOMUS ELÄKE- TURVAKESKUKSEN TOIMINNASTA VUONNA 1966

Maamme sosiaalivakuutuksen voimakas kehitys jatkui vireänä myös vuonna 1966. Valtion ja eräiden julkisoikeudellisten yhteisöjen ja laitosten eläkejärjestelmät uudistettiin pääosiltaan vastaamaan työeläkelaeissa omaksuttuja, nykyaikaisilta eläkejärjestelmiltä vaadittavia periaatteita. Samanlainen kehitys tapahtui myös merimieseläkelainsäädännössä, jossa muun muassa säännökset eläketurvan koskemattomuudesta uudistettiin. Kansaneläkejärjestelmässä tehdyistä parannuksista on huomattava ennen kaikkea tukilisäsäännöstöä koskevat muutokset. Kokonaan uutta vaihetta sosiaaliturvan kehittämisessä merkitsi pakollisen perhe-eläketurvan liittäminen työeläkelakien mukaiseen eläketurvaan.

Kertomusvuonna oli valmisteltavana myös valtakunnallisen kuntoutustoiminnan ja ansiotasoon suhteutetun yrittäjäläkejärjestelmän luominen. Tällöin valmistui komiteamietintö, joka sisältää ehdotuksen valtakunnallisen kuntoutustoiminnan järjestämiseksi, ja kuluvan vuoden alussa jätti yrittäjäläkejärjestelmää valmistellut komitea mietintönsä, jonka mukaan yrittäjien eläketurva olisi järjestettävä työeläkelakien mukaista eläketurvaa vastaavaksi.

Työeläkejärjestelmälle vuosi 1966 merkitsi perhe-eläketurvaa

koskevan suuren uudistuksen ohella aikaisempien toimintamuotojen kehittämistä. Vuoden alusta lähtien toimintaan vaikuttivat ne lainmuutokset, jotka tehtiin työntekijäin eläkelakeihin vuoden 1965 lopulla. Muutokset olivat pääasiassa teknillisluonteisia ja merkitsivät järjestelmän toimeenpanon yksinkertaistamista. Sivutoimia koskevien TEL:n säännösten tarkentaminen laajensi samalla jonkin verran lain soveltamispiiriä.

Eläkelaitosten lukumäärässä ei vuoteen 1965 verrattuna ole tapahtunut sanottavia muutoksia. Vuoden 1966 lopulla eläkelaitoksia oli 174. TEL:n mukainen eläketurva oli järjestetty voimassa olevien työsuhteiden perusteella kaikkiaan 730 000 työntekijälle. LEL:n mukaisia vakuutusmaksuja suoritettiin kuukausittain keskimäärin 210 000 työntekijästä. Työeläkelaitosten kokonaismaksutulo oli vuonna 1965 TEL:n ja LEL:n osalta 318 milj. markkaa. Vuoden 1966 kokonaismaksutulo nousee arvion mukaan 400 milj. markkaan.

Vuonna 1965 työeläkkeitä maksettiin 29,1 milj. markkaa. Eläkkeiden kokonaismäärän arvioidaan vuonna 1966 nousseen noin 56 milj. markkaan. Eläkkeensaajien luku kasvoi vuoden aikana 21 000:sta noin 36 000:een. TEL-eläkelaitosten myöntämien eläkkeiden keskimäärä oli vuoden lopulla noin 145 markkaa kuukaudessa vastaavan määrän ollessa LEL-eläkelaitosten osalta noin 81 markkaa kuukaudessa.

Eläketurvakeskuksen toiminnassa on vuonna 1966 noudatettu aikaisempia suuntaviivoja. Pääosa laitoksen työstä on edelleenkin toimeenpanotehtävien suorittamista. Erityisesti perhe-eläkejärjestelmästä johtuen on suunnittelutyön osuus edelliseen vuoteen verrattuna kasvanut. Suunnittelutehtävissä, jotka etupäässä on suoritettu työryhmissä, on käytetty ulkopuolisina asiantuntijoina työmarkkinajärjestöjen ja sosiaalivakuutusalan edustajia.

TYÖELÄKEJÄRJESTELMÄN KEHITTÄMINEN

Perhe-eläkejärjestelmän suunnittelu ja sen toimeenpanon valmisteilu ovat olleet etualalla vuoden 1966 toiminnassa. Jo aikaisemmin oli Eläketurvakeskuksessa selvitetty mahdollisuuksia

perhe-eläkkeiden liittämiseksi työeläkejärjestelmään. Varsinaisen alkunsa asia sai vuoden 1966 helmikuussa käydyistä työehtosopimusneuvotteluista, joissa työmarkkinajärjestöt sopivat pakollisen perhe-eläketurvan järjestämisestä työsuhteessa oleville. Sitä koskevat lakiehdotukset valmisteltiin Eläketurvakeskuksessa. Perhe-eläkkeitä koskevat TEL:n ja LEL:n muutokset annettiin joulukuussa. Lakien toimeenpanoasetuksia oli myös tarkistettu ja niitä koskevat muutokset annettiin samanaikaisesti. Perhe-eläkesään-
nöstö tuli voimaan vuoden 1967 alusta.

Edellä mainituilla lainmuutoksilla on perhe-eläketurva ulotettu koskemaan niiden vakuutettujen omaisia, jotka kuuluvat työntekijäin eläkelakien piiriin. Perhe-eläkettä maksetaan naispuoliselle leskelle sekä lapsille kummankin vanhempansa jälkeen. Uusi järjestelmä tuli voimaan vuoden 1967 alusta ja se koskee tällä hetkellä arviolta puolta miljoonaa aviovaimoa ja miljoonaa lasta. Perhe-eläkkeen myöntämiseen johtavia kuolemantapauksia arvioidaan vuoden 1967 aikana sattuvan noin 5 000.

Perhe-eläkejärjestelmä on suunniteltu sellaiseksi, että se ei aiheuta sanottavia muutoksia työntekijöitä koskevien tietojen rekisteröimismenettelyyn. Rekisteröimisasioissa onkin voitu keskittyä lähinnä tietokonekäsittelyn kehittämiseen. Erityisesti on kiinnitetty huomiota rekisteröinnin luotettavuuteen. Tämän vuoksi on tarpeellisiksi katsotuissa tapauksissa lähetetty työntekijöille työeläkekortin numeron merkitystä tähdentävä selostus ja kehoitus saattaa tämä numero työnantajan tietoon.

Työntekijällä on oikeus pyynnöstä saada Eläketurvakeskukselta tiedot eläkeoikeudestaan. Pyrkimyksenä on saada nämä pyyn-
nöt yleistymään ja sen vuoksi toimenpiteen tulisi olla työntekijälle mahdollisimman helppo. Tähän tähtäävä menettely saatiinkin kehitetyksi niin pitkälle, että se tuli yleisesti käyttöön vuoden 1967 alussa.

REKISTERIT

Eläketurvakeskuksen rekistereihin ilmoitettiin vuonna 1966 uusia työntekijöitä noin 180 000. Työeläkejärjestelmän koko toi-

minta-aikana rekisteriin merkittyjen työntekijöiden lukumäärä nousi vuoden loppuun mennessä lähes 1 800 000:een. LEL-vakuutusmaksutilityksiä rekisteröitiin vuoden 1966 aikana 3 900 000, ja ne koskivat noin 400 000 työntekijää. TEL:n mukaisia lisäetuja oli vuoden loppuun mennessä järjestetty noin 23 000 työntekijälle.

Eläketurvakeskuksen ja Kunnallisen eläkelaitoksen välinen yhteistyö on edelleen jatkunut, erityisesti eläkeasioiden tietoliikkeen muodossa. Tämän toiminnan edelleen kehittämiseksi on neuvoteltu eräiden eläkeoikeutta koskevien tietojen ottamisesta Kunnallisesta eläkelaitoksesta Eläketurvakeskuksen rekistereihin. Valtion eläkejärjestelmän uudistamisen johdosta tulee samanlainen yhteistoiminta mahdolliseksi myös valtiokonttorin kanssa.

Eläkeasioita koskeva yhteistyö Kansaneläkelaitoksen kanssa on niin ikään jatkunut. Eläkepäätöksistä on välitetty tietoja Kansaneläkelaitokselle, joka puolestaan on lähettänyt Eläketurvakeskukselle ilmoituksia sairauspäiväraha- ja kansaneläkeasioissa annetuista ratkaisuista.

ELÄKEASIAT

Kuluneen vuoden aikana tehdyistä työeläkehakemuksista saapui Eläketurvakeskuksen kautta lähes 12 000 hakemusta. Näistä noin puolet lähetettiin eläkkeen hakijoiden neuvontaverkostoon kuuluvista rahalaitoksista ja postitoimipaikoista. Suurin osa Eläketurvakeskukselle tulleista hakemuksista voitiin enemmittä selvittelyittä toimittaa edelleen eläkelaitoksille. Samalla lähetettiin kaikki ne tiedot, jotka Eläketurvakeskuksella oli eläkkeen hakijasta ja hänen työsuhteistaan. Jos hakija ei kuulunut minkään eläkelaitoksen toimintapiiriin, Eläketurvakeskus antoi asiassa päätöksen. Näitä tapauksia oli vuoden aikana 312.

Vakuutusosoikeuteen saatetuissa valitusasioissa Eläketurvakeskus on kuten aikaisemminkin hankkinut eläkelaitosten vastineet ja antanut muutoksenhaun johdosta lausuntonsa. Tärkeimmät vakuutusosoikeuden päätökset on tiedotettu eläkelaitoksille ja eräitä niistä on tarkemmin selostettu.

Työkyvyttömyysasiain neuvottelukunta antoi vuoden aikana 70 suositusta. Näitä suosituksia ovat eläkelaitokset yleisesti noudattaneet. Eläketurvakeskus on edelleenkin antanut ratkaisuja ja lausuntoja siitä, onko työntekijäin eläkelakeja sovellettava työnantajaan tai työntekijään.

Työkyvyttömyyseläkkeensaajien määrän kasvaessa on osoittautunut tarpeelliseksi tehostaa eläkkeensaajien valvontaa. Tässä mielessä on kehitetty menettely, jonka mukaisesti Eläketurvakeskus ilman eri pyyntöä toimittaa eläkelaitokselle tiedon, jos työkyvyttömyyseläkkeensaajan ilmoitetaan menneen työsuhteen eläkkeellä ollessaan. Eläkkeen lakkauttamismenettelystä eläkelaitoksille annettavat ohjeet ovat parhaillaan valmisteltavana.

VALVONTA

Aikaisempina vuosina suoritettiin 70 000 työnantajaa koskeva eläketurvajärjestelyjen tarkistus, jossa tarkemman selvittelyn alaisiksi jäi noin 4 000 tapausta. Niiden käsittelyä on jatkettu edelleen. Niin ikään on tarkistuksia toimitettu työntekijöiden eläketurvastaan tekemien tiedustelujen ja huomautusten sekä eläkehakemuksissa ilmoitettujen tietojen perusteella.

Jos on käynyt ilmeiseksi, että työnantaja ei ole täyttänyt eläkejärjestelyvelvollisuuttaan, eikä hän myöskään ole antanut asian ratkaisemiseksi tarvittavia tietoja, on selvittelyä eräiden tapausten osalta jatkettu suorittamalla työnantajan luona tarkastuksia. Eräille työnantajille on jouduttu antamaan TEL 15 §:ssä tarkoitettu kehoitus järjestää eläketurva. Jos kehoitusta ei ole noudatettu, Eläketurvakeskus on ottanut työnantajan puolesta vakuutuksen ja perinyt häneltä laissa säädetyn hyvikkeen.

Lainmukaisen eläketurvan järjestämistä on kuten ennenkin selvitetty myös työnantajien konkurssi- ja vuosihaasteasioiden yhteydessä. Vuoden aikana käsiteltiin 245 konkurssi- ja 403 vuosihaastetapausta. Eläketurvan järjestämiskustannuksia Eläketurvakeskus valvoi 19 tapauksessa ja valvottujen erien yhteismäärä oli 119 000 markkaa. Vuoden alusta lähtien on eläkelaitoksille lä-

hetetty tiedot niitä koskevista työnantajien konkurseista, vuosihaasteista ja kiinteistöjen pakkohuutokaupoista. Tällaisia ilmoituksia tehtiin 668.

Eläkelaitosten toimintaa on jatkuvasti seurattu. Valvonnassa tehtyjen havaintojen perusteella on muun muassa eräitä eläkelaitoksia kehoitettu oikaisemaan eläkeasioissa antamia päätöksiä.

VAKUUTUSTEKNILLISET TYÖT

Työeläkejärjestelmän vakuutusteknillisiin perusteisiin tehtiin vuoden 1966 aikana useita muutoksia. Näistä mainittakoon vakuutusmaksu- ja eläkevastuuperusteiden muutokset, vakuutusyhtiöiden uusi työkyvyttömyysmaksujen määräämistekniikka sekä uudet yhteisesti kustannettavien eläkkeiden vastuunjako-rusteet. Kertomusvuonna suoritettiin ns. pientyönantajien vakuutusmaksutasoa koskeva tutkimus sekä suunniteltiin eläkevakuutusyhtiöiden toimilupaehdoissa edellytetyn pientyönantajia koskevan tasausjärjestelmän teknillinen toteuttamistapa.

Työeläkejärjestelmän kustannusprognoseja on sekä TEL:n että LEL:n osalta jatkuvasti tarkennettu. Parhailtaan on meneillään näiden ennusteiden laskeminen uutta perusaineistoa käyttäen sekä perhe-eläkkeiden liittäminen niihin.

Vuoden 1965 yhteisesti kustannettavien eläkkeiden vastuunjakoselvityksessä oli näiden eläkkeiden määrä 14,6 milj. markkaa eli lähes kolminkertainen edelliseen vuoteen verrattuna. Tasaus selvittely johti lisäsuoritukseen 128 eläkelaitoksen ja saatavaan 55 eläkelaitoksen kohdalla. Eläketurvakeskuksen kautta tämän tasauksen yhteydessä kulkenut rahamäärä oli 4,8 milj. markkaa. Vuoden 1966 yhteisesti kustannettavien eläkkeiden määrä nousee noin 26 milj. markkaan.

LUOTTOVAKUUTUS

Luottovakuutuksen asemaan vaikuttavista, lainsäädännössä vuonna 1966 tapahtuneista muutoksista on merkittävä etuoikeus-

asetuksen muutos, jolla parannettiin työpalkkasaamisten etuoikeusasemaa konkurssissa muihin etuoikeutettuihin saamisiin, muun muassa työeläketurvaan liittyviin saamisiin verrattuna. Muutoksen merkitys jää kuitenkin vähäpätöiseksi sen muutoksen rinnalla, joka näyttää johtuvan korkeimman oikeuden vuoden loppupuolella tekemästä takaisinlainaauksaamisen etuoikeutta konkurssissa koskevasta ratkaisusta. Ratkaisun mukaan etuoikeus koskee vain saamia konkurssin alkamisvuodelta ja sitä edeltävältä vuodelta.

Luottovakuutuksia varten asetettujen vakuuksien ja eläkevastuun katteena olevan omaisuuden arvostuksessa otettiin vuonna 1966 käyttöön kokonaan uudelle periaatteelle pohjautuva, aikaisempaa joustavampi menettely, jonka perusteet edustajisto vahvasti sanotun vuoden keväällä. Vuonna 1966 ryhdyttiin myös toimenpiteisiin jälleenvakuutuksen järjestämiseksi luottovakuutuksen huippuvastuulle.

Luottovakuutuksen varoista suoritettiin vuonna 1966 korvauksia kaikkiaan 268 492 markkaa. Luottovakuutuksenottajien vararikkoja tapahtui vuoden aikana 13. Näistä tapauksista on luottovakuutuksen vastuulla lainoja yhteensä 1 247 000 markkaa, joka on 0,5 % vuoden alussa olleista lainojen luottovakuutuskannasta.

Luottovakuutettujen lainojen yhteismäärä kasvoi vuoden 1966 aikana 41 % ollen vuoden päättyessä 338 milj. markkaa. Tästä määrästä on 59 % luottovakuutettu ilman vastavakuutta. Takaisinlainauksen luottovakuutuksen osuus koko luottovakuutetusta lainamäärästä on 87 %. Eläkesäätiöiden luottovakuutetun vastuuvajauksen määrä oli vuoden lopussa lähes 19 milj. markkaa, joka on 47 % enemmän kuin vuotta aikaisemmin. Eläkesäätiöiden yhteenlasketusta TEL-eläkevastuusta vastuuvajauksen suhteellinen osuus on kuitenkin jokseenkin entisen suuruinen eli 11 %. Eläkesäätiöiden ja eläkekassojen TEL-eläkevastuun katteena olevien muiden sijoitusten ja saamisten kuin erikseen luottovakuutettujen lainojen luottovakuutuksen piiriin kuului vuoden 1966 lopussa varoja kaikkiaan 77 milj. markkaa, joka on lähes 99-prosenttisesti katsottu päteväksi katteeksi.

Vuoden 1966 aikana lainojen ja vastuuvajauksien luottovakuu-

tuksista perityt vakuutusmaksut olivat keskimäärin 1,0 % maksun perusteena olleesta, vakuuksien arvolla vähennetystä vakuutuskannasta. Bruttokannasta laskettuna vastaava prosenttiluku oli 0,6.

Luottovakuutuksen vakuutusrahasto kasvoi vuoden 1966 kuussa 2,86 milj. markalla ollen tilinpäätöksessä yli 10,8 milj. markkaa. Vakuutusrahaston varoista oli vuoden lopussa noin kolmannes sijoitettu arvopapereihin ja lähes puolet annettu lainaksi lähinnä rakennustarkoituksiin. Vuoden lopussa vahvasti hallitus maksuvalmiuden suhteen tehtyihin arviointeihin nojautuen varojen sijoitusohjelman, jonka mukaan varoja entistä runsaammin pyritään ohjaamaan lainaksi niille piireille, joista varat lähinnä ovat kertyneetkin.

TUTKIMUSTYÖ JA TILASTOT

Vuonna 1965 tehtiin itsenäisten yrittäjien eläketurvaa koskeva tutkimus, joka käsitti yleiskartoituksen yrittäjien eläketurvan levinneisyydestä maailmassa ja sen toteuttamismuodoista sekä yksityiskohtaiset selvitykset yrittäjäeläkkeistä 11 maassa. Tutkimuksen tulokset julkaistiin kirjasena "Yrittäjien eläketurva eri maissa".

Eläkeikään liittyviä kysymyksiä selvittelevän tutkimussarjan ensimmäisenä osana tehtiin haastattelututkimus graafisen teollisuuden piirissä. Haastattelijoina olivat Eläketurvakeskuksen tutkimustoimiston omat toimihenkilöt. Yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen kanssa suoritettavan tutkimussarjan seuraava osa käsittelee myyntityössä työskenteleviä.

Työmarkkinajärjestöjen toivomuksesta aloitettiin vuoden lopulla tutkimus miesleskien taloudellisesta asemasta perhe-eläkejärjestelmän kannalta. Lisäksi on muun muassa suoritettu valmistelut työeläkejärjestelmää koskevia tietoja ja asenteita sekä niissä vuoden 1964 jälkeen tapahtuneita muutoksia mittaavan haastattelututkimuksen tekemiseksi keväällä 1967.

Vuoden 1966 aikana laadittiin suunnitelma tilastointiohjelman

laajentamiseksi ja siirtymiseksi tilastojen keruussa entistä enemmän Eläketurvakeskuksen omien rekisterien käyttöön. Ensimmäisenä vaiheena tulee toteutettavaksi vuosittaisen vakuutettujen tilaston ajaminen nauharekisteristä.

Sosiaalipoliittisen yhdistyksen tutkimuksessa Suomen kansan eläketurvan riittävydestä oli aineiston käsittely ja analysointi käynnissä koko vuoden ajan. Käsittelyn suorittamiseen tarvittu henkilökunta on edelleen ollut Eläketurvakeskuksen tutkimustöistä, ja tietokoneajot on tehty Kansaneläkelaitoksessa. Ensimmäiset välitulokset tutkimuksesta julkaistiin joulukuussa, ja lopullinen tutkimusraportti valmistunee vuoden 1967 kuluessa.

NEUVONTA JA TIEDOTUS

Eläketurvakeskuksen julkaisema tiedotusvihko "Työntekijän eläketurva" uusittiin lähinnä perhe-eläkkeen johdosta. Se saatiin jakeluun jo ennen vuodenvaihdetta. Perhe-eläkkeestä valmistettiin myös erillinen tiedotusvihko "Työeläkejärjestelmän perhe-eläke".

Lehti "Työeläke" ilmestyi vuoden aikana neljä kertaa. Kesäkuusta lähtien lehti on julkaistu erikseen ruotsiksi nimellä "Arbetspension". Suomalaisessa painoksessa yhteenvedo on englanniksi, ruotsalaisessa ranskaksi. Lehistö, radio ja televisio saivat uutis-, artikkeli- ja haastatteluaineistoa entiseen tapaan. Esitelmä- ja neuvottelupäiviä järjestettiin eläkelaitoksille kaksi kertaa. Esitelmöitsijäapua annettiin mahdollisuuksien mukaan muiden järjestämiin tilaisuuksiin. Elokuva "Työ ja eläke" on edelleen kiertänyt alkukuvana elokuvateattereissa, ja sen kaitakopioilla on jatkuvasti ollut kysyntää. Työeläkejärjestelmään ja Eläketurvakeskuksen toimintaan kävi tutustumassa muun muassa eduskunnan sosiaalivaliokunta.

Uudenlaista tiedotus- ja yleisöpalvelutoimintaa ennakoi eräillä paikkakunnilla kesällä kokeilutarkoituksessa järjestetty rekisteriotepalvelu, jota tuettiin lehtikirjoituksin ja ilmoittelulla. Jatkuvasti vilkastuvalle yleisöpalvelulle on saatu Eläketurvakeskuk-

sen toimitilojen yhteydestä sopiva huoneisto, mihin neuvonta ja henkilökohtainen asiointi lokakuun alusta keskitettiin. Kauppa- ja ammattikouluille valmistettiin työeläkkeitä valaiseva laskuesimerkkikokoelma, joka tulee laskennonopettajien käytettäväksi kuluvana vuonna.

Työeläkejärjestelmän yleisen tuntemuksen levittämiseksi ja lisäämiseksi sekä sen kehittämiseksi Eläketurvakeskus perusti yhdessä Työeläkelaitosten Liiton kanssa Eläketiedotustoimistonimisen yhdyselimen.

KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ

Eläketurvakeskus on toimintansa alusta saakka pyrkinyt luomaan yhteyksiä sosiaalivakuutuksen alalla toimiviin kansainvälisiin järjestöihin ja sellaisiin ulkomaisiin laitoksiin, joiden toiminnalla on liittymäkohtia työeläkejärjestelmän toimeenpanoon. Niinpä Eläketurvakeskus on pohjoismaisten sosiaalivakuutuskoostusten perustajajäsen ja sen edustaja toimii näiden kokousten suomalaisena yhdysmiehenä. Myös kansainvälisen sosiaaliturvajärjestön (ISSA:n) toimintaan Eläketurvakeskus on ottanut aktiivisesti osaa. Tälle sekä muillekin ulkomaisille järjestöille ja laitoksille on jatkuvasti välitetty tietoja työeläkejärjestelmästä sekä maamme sosiaalivakuutuksesta yleensäkin.

Kertomusvuonna Eläketurvakeskuksen edustajat ovat osallistuneet eräisiin kansainvälisiin sosiaalivakuutusalan kokouksiin, muun muassa pohjoismaiseen lisäeläkevakuutuskokoukseen ja ISSA:n järjestämään aktuaarikokoukseen. Useat ulkomaiset sosiaalivakuutusalan asiantuntijat ovat myös käyneet tutustumassa työeläkejärjestelmään ja Eläketurvakeskuksen toimintaan.

HENKILÖKUNTA JA KUSTANNUKSET

Eläketurvakeskuksen toimihenkilöiden lukumäärä oli vuoden päättyessä 134. Henkilökuntaa lisättiin vuoden aikana 25 henkilöllä. Tämä johtui pääasiallisesti eläkehakemusten määrän kas-

vusta ja hakemusten alkuselvittelyn lisääntymisestä, tutkimus-toiminnan laajentamisesta sekä yleisöpalvelun tehostamisesta. Hallitus nimitti syyskuussa 1966 johtajaksi vakuutusteknillisen osaston päällikön Markku Kaikkosen.

Eläketurvakeskuksen hallinto- ja hoitokulut nousivat vuonna 1966 edelliseen vuoteen verrattuna 20,2 %:lla. Luottovakuutuksen kohdalla tämä nousu oli 7,1 %. Lisäys johtui toiminnan laajentumisesta ja kustannustason yleisestä noususta.

Eläketurvakeskuksen toimitusjohtaja fil. maisteri Tauno Jylhä kuoli odottamatta helmikuun 6 päivänä 1967. Hänen poismenon-
sa oli raskas menetys koko työeläkejärjestelmälle. Hallitus muis-
taa kiitollisuudella hänen ansiokasta elämäntyötään.

Uudeksi toimitusjohtajaksi hallitus valitsi johtaja Markku Kaikkosen.

Helsingissä 22 päivänä maaliskuuta 1967

Erkki Pesonen

T Pentikäinen

Veikko Ahtola

C. G. Aminoff

Olli Heinivaara

Uuno Hiironen

Aarre Manninen

E. Oinas

Lauri T. Olkinuora

Olavi Suominen

Tapani Virkkunen

Markku Kaikkonen

Toimitusjohtaja

KULUT

Varsinaiset kulut

Hallinto- ja hoitokulut

Palkat ja palkkiot	1 289 319,10	
Sosiaalikulut	192 927,73	
Toimistokulut	450 707,70	
Tietokonekulut	1 012 995,21	
Verot	1 642,10	
Poistot	41 375,95	
Muut kulut	162 017,76	
Eläkelautakunta	104 499,41	3 255 484,96

*Luottovakuutuksen kulut*Vakuutussitoumuksista
aiheutuneet suoritukset

Maksetut korvaukset	269 144,15	
Vastaisia suorituksia varten siirretty		
Vakuutusmaksurahastoon ..	140 872,83	
Korvausrahastoon	2 715 516,46	

Hallinto- ja hoitokulut

Palkat ja palkkiot	200 295,01	
Sosiaalikulut	22 805,75	
Muut kulut	55 816,85	3 404 451,05
	mk	6 659 936,01

TILIVUODELTA 1966

TUOTOT

Varsinaiset tuotot

Kustannusosuudet eläkelaitoksilta	2 982 253,71		
Pääoman tuotot			
Korot	243 276,86		
Lainojen ja arvo-			
paperien indeksi-			
korotukset	4 861,—	248 137,86	
Muut varsinaiset tuotot		25 093,39	3 255 484,96

Luottovakuutuksen tuotot

Vakuutusmaksut	2 664 901,71		
Pääoman tuotot			
Korot	721 042,08		
Lainojen ja arvo-			
paperien indeksi-			
korotukset	16 657,26	737 699,34	
Muut tuotot		1 850,—	3 404 451,05

mk 6 659 936,01

VASTAAVA

Rahoitusomaisuus

Kassa	115,10	
Pankkisaamiset ja postisiirtotilit	93 663,56	
Tilisaatavat	653 634,81	747 413,47

Siirtyvät erät

Erääntyneet maksamattomat luottovakuutusmaksut	114 314,19	
Korkosaatavat	380 000,—	494 314,19

Sijoitusomaisuus

Talletukset	3 982 440,28	
Obligaatiot	4 772 836,52	
Lainat	6 163 008,62	14 918 285,42

Käyttöomaisuus

Kalusto	237 648,31	
Osakkeet ja osuudet	93 300,—	330 948,31
	mk	16 490 961,39

31. 12. 1966

VASTATTAVAA

Vieras pääoma

Tilivelat	464 107,30
---------------------	------------

Siirtyvät erät

Palautettavat kustannusosuudet	2 971 013,49	
Palautettavat eläkekustannusten tasausosuudet	2 173 803,34	
Palautettavat luottovakuutus- maksut	63 180,26	5 207 997,09

*Luottovakuutussitoumuksista
aiheutuva vastuu*

Vakuutusmaksurahasto	1 056 073,—	
Korvausrahasto	9 762 784,—	10 818 857,—

mk	16 490 961,39
----	---------------

Helsingissä 22 päivänä maaliskuuta 1967

*Erkki Pesonen**T Pentikäinen**Veikko Ahtola**C. G. Aminoff**Olli Heinivaara**Uno Hiironen**Lauri T. Olkinuora**E. Oinas**Aarre Manninen**Olavi Suominen**Tapani Virkkunen*

Markku Kaikkonen
Toimitusjohtaja

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Edustajiston varsinaisessa syyskokouksessa joulukuun 2 päivänä 1965 valittuina tarkastamaan Eläketurvakeskuksen hallintoa ja tilejä vuodelta 1966 olemme tänään suorittaneet tehtävämme loppuun ja ilmoitamme seuraavaa.

Allekirjoittanut Kihlman on tilikauden aikana huolehtinut laskentatoimen jatkuvasta yksityiskohtaisesta tarkastuksesta ja ilmoittaa, että kirjanpitoa on hoidettu oikein ja selvästi asiallisten tositteiden perusteella sekä että rahavarojen hoito on ollut huolellista. Arvopaperit ovat tallella.

Yhdessä olemme lukeneet edustajiston ja hallituksen kokouksissa pidetyt pöytäkirjat ja toimintakertomuksen, analysoineet ja tarkastaneet tilinpäätöksen sekä keskustelleet tarkastuksessa esille tulleista asioista toimitusjohtajan ja asianomaisten osastopäällikköjen kanssa, jotka ovat antaneet meille kaikki haluamamme lisäselvitykset.

Tarkastuksessamme ei ole ilmaantunut aihetta huomautuksiin ja toteamme että tilinpäätös on tehty oikein perusteiden osoittaen palautettavien kustannusosuuksien määräksi mk 2 971 013,49. Katsomme, että Eläketurvakeskusta on edelleen hoidettu ammattitaidolla ja huolellisesti.

Tarkastuksessa oli läsnä sosiaaliministeriön vakuutusosaston matemaatikko A. Savelius, joka tarkasti luottovakuutuksen rahastoja sekä ilmoitti, ettei hän ollut havainnut aihetta huomautuksiin tarkastamiensa asiain osalta.

Edellä olevan perusteella ehdotamme, että tilinpäätös vahvistettaisiin ja että hallitukselle myönnettäisiin vastuuvapaus vuodelta 1966.

Helsingissä huhtikuun 11 päivänä 1967

Bjarne Lindholm

Allan Vainio

Svante Kihlman
KHT

Reino Vento
KHT

ELÄKETURVAKESKUKSEN
HALLINTOELIMET

EDUSTAJISTO

Varsinaiset jäsenet

Niemi, J. E., varatuomari, edustajiston puheenjohtaja
Suontausta, Tauno, lakit. tohtori, edustajiston varapuheenjohtaja
Kivekäs, Lauri J., vuorineuvos
Nykopp, Johan, toimitusjohtaja
Hetemäki, Päiviö, varatuomari
Hietanen, Lauri, vuorineuvos
Jaakkola, Olavi, agronomi
Rantanen, Vihtori, johtaja
Närvänen, Onni, puheenjohtaja
Hämäläinen, Niilo, puheenjohtaja
Lahtinen, Orvo, sihteeritaloudenhoitaja
Välikangas, Aarne I., valtiot. maisteri
Hauru, Veikko, fil. maisteri
Ljungman, Konrad, toimitusjohtaja
Petterson, Filip, kauppat. maisteri
Tienari, Artturi, fil. maisteri
Hohenthal, Jarl, varatuomari
Ponteva, Eero, professori

Varamiehet

Mäntylä, J. E., vakuutusneuvos
Salonen, Ensio, hallitusneuvos
Berghell, Helge, vuorineuvos
Hästö, Stig H., varatuomari
Svartström, Nils, varatuomari
Pesonius, Veikko, eversti
Sirkiä, Viljo I., agronomi
Saarinen, Olavi, sihteerit
Viitasaari, Jaakko, puheenjohtaja
Kujanpää, Väinö, puheenjohtaja
Lassinen, Erkki, sihteerit
Tuure, Kalervo, toiminnanjohtaja
Keinänen, Viljo, fil. tohtori
Hilksa, Urpo, dipl.-insinööri
Ekholm, Klaus, varatuomari

Haramo, Mikko, hall.-op. kand.
 Simoinen, Olli, hall.-op. kand.
 Niemi, Turo, lääket. ja kir. tohtori

HALLITUS

Varsinaiset jäsenet

Pesonen, Erkki, fil. tohtori, hallituksen puheenjohtaja
 Pentikäinen, Teivo, fil. tohtori, hallituksen varapuheenjohtaja
 Virkkunen, Tapani, varatuomari
 Aaltonen, Arvi, varatuomari, 9. 12. 66 saakka
 Olkinuora, Lauri T., dipl.-insinööri, 9. 12. 66 lukien
 Oinas, Erkki, varatuomari
 Hiironen, Uno, sosiaalineuvos
 Ahtola, Veikko, puheenjohtaja
 Suominen, Olavi, fil. maisteri
 Aminoff, C. G., varatuomari
 Heinivaara, Olli, lääket. ja kir. tohtori
 Manninen, Aarre, sihteeri

Varamiehet

Halme, Erkki, agronomi
 Widén, Rolf, varatuomari
 Markkanen, Kauko, varatuomari
 Kuukkanen, Viljo, puheenjohtaja
 Salminen, Jouko, puheenjohtaja
 Halsas, K-J., varatuomari
 Ora, Jaakko, varatuomari
 Somer, Pekka, lääket. lisensiaatti
 Simoinen, Olli, hall.-op. kand.

TILINTARKASTAJAT

Kihlman, Svante, kauppat. maisteri, KHT, valvontatarkastaja
 Lindholm, Bjarne, valtiot. maisteri
 Mäki, Veikko, taloudenhoitaja, HTM
 Vento, Reino, kauppat. maisteri, KHT

Varamiehet

Ekroos, Torsten, kauppat. maisteri, KHT
 Seppälä, Ensio, toiminnanjohtaja
 Vainio, Allan, taloudenhoitaja
 Heikkonen, J. V., kauppat. maisteri, KHT

LUOTTOVAKUUTUSTOIMINNAN JOHTOKUNTA

Jylhä, Tauno, toimitusjohtaja, puheenjohtaja
 Witting, Erik, pankinjohtaja, varapuheenjohtaja
 Harkia, Eero, pankinjohtaja
 Peitsalo, Kalervo, toimitusjohtaja
 von Veh, Nils, toimitusjohtaja

TIEDOTUSTOIMINNAN NEUVOTTELUKUNTA

Jylhä, Tauno, toimitusjohtaja, puheenjohtaja
 Valkama, Esko-Voitto, toimittaja
 Ikäheimonen, Erkki, päätoimittaja
 Seitovirta, Erkki, tiedotuspäällikkö
 Toivonen, Pauli, yhteisk.-tiet. kand.

TYÖKYVYTTÖMYYSASIAIN NEUVOTTELUKUNTA

Varsinaiset jäsenet

Sundberg, Heimer, johtaja, puheenjohtaja
 Keinänen, Viljo, fil. tohtori, varapuheenjohtaja
 Antila, Jussi, lääket. lisensiaatti
 Heikel, Felix, lääket. lisensiaatti
 Kaikkonen, Markku, johtaja
 Lehtinen, Martti, lääket. lisensiaatti
 Lehtinen, Raimo, varatuomari
 Palletvuori, Pekka, varatuomari
 Simoinen, Olli, hall.-op. kand.
 Somer, Pekka, lääket. lisensiaatti

Varamiehet

Aaltonen, Reino, varatuomari
 Gylling, Martti, lääket. ja kir. tohtori
 Ikonen, Ensio, lääket. ja kir. tohtori
 Küttner, Peter, lakit. lisensiaatti
 Milán, Olavi, prokuristi
 Silfverberg, Alf, varatuomari
 Wegelius, Otto, lääket. ja kir. tohtori

TOIMITUSJOHTAJA

Jylhä, Tauno, fil. maisteri

OSASTO- JA TOIMISTOPÄÄLLIKÖT

Sundberg, Heimer, johtaja, lainopillinen osasto
 Kaikkonen, Markku, johtaja, vakuutusteknillinen osasto
 Rantanen, Tarmo, osastopäällikkö, yleinen osasto
 Melkas, Antti, osastopäällikkö, luottovakuutusosasto
 Karjalainen, Matti, tiedotuspäällikkö, tiedotustoimisto
 Aarnio, Margaretha, tutkimuspäällikkö, tutkimustoimisto

LÄÄKÄRI

Lehtinen, Martti, lääket. lisensiaatti

ELÄKELAUTAKUNTA

Varsinaiset jäsenet

Ojala, Olof, hallitusneuvos, lautakunnan puheenjohtaja
 Ahonen, Erkki, vanhempi oikeussihteeri, lautakunnan vara-
 puheenjohtaja
 Saari, Kaarlo, varatuomari
 Savelius, Armas, fil. kandidaatti
 Björkstén, R. R., lääket. lisensiaatti
 Lehtosuo, Erkki, lääket. lisensiaatti
 Svartström, Nils, varatuomari
 Jaatela, Tauno, lakit. lisensiaatti
 Kaukoranta, Matti, toiminnanjohtaja
 Piitulainen, Leo, järjestösihteeri

Varamiehet

Suihko, Olavi, varatuomari
 Carlsson, Björn, fil. maisteri
 Luppi, Alpo, lääket. lisensiaatti
 Valanne, Eero, lääket. ja kir. tohtori
 Ripatti, Pertti, varatuomari
 Palojärvi, Erkki, agronomi
 Raita, Yrjö, yhteisk.-tiet. maisteri
 Raatikainen, Helvi, fil. maisteri

ELÄKELAUTAKUNNAN TOIMINTA
VUONNA 1966

Eläkelautakunnalle saapui vuoden 1966 aikana 924 valitusasiaa. Sanottuna vuonna annettiin päätös 840 asiassa, joista 150 tapauksessa eläkelautakunta muutti eläkelaitoksen päätöstä. Ratkaisematta olevien valitusten lukumäärä joulukuun 31 päivänä 1966 oli 313.

Verrattuna edelliseen vuoteen valitusten lukumäärä kasvoi noin 31 %:lla ja päätösten lukumäärä noin 40 %:lla.

Lautakunta on kertomusvuonna pitänyt 75 kokousta. Täysistuntoja on pidetty tarpeen vaatiessa. Lautakunta on edelleen toiminut kahtena jaostona, jotka kumpikin ovat istuntokausina pitäneet keskimäärin 4 kokousta kuukaudessa.

Rekisteröityjä lisäetuja koskevat valitukset ovat lisääntyneet melkoisesti. Uutena asiaryhmänä eläkelautakunta on joutunut käsittelemään työntekijäin eläkelain 22 §:n mukaisia perusteveloituksia. Muutamassa tapauksessa on annettu päätös täytäntöönpanon keskeyttämistä koskevaan hakemukseen.

Henkilökunnan lukumäärässä ei ole kertomusvuonna tapahtunut muutosta.

Helsingissä 22 päivänä maaliskuuta 1967

O. Ojala

Toimitusjohtaja
TAUNO JYLHÄ

*) 15. 8. 1908

†) 6. 2. 1967

Eläketurvakeskusta kohtasi raskas isku helmikuun 6. päivänä, kun sen kunnioitettu toimitusjohtaja, fil.maisteri Tauno Jylhä kuoli odottamatta lyhyen sairauden jälkeen.

Tauno Jylhän elämäntyö suuntautui opintojen päätyttyä vakuutusosalalle. Sosiaaliministeriön v.t. aktuaarin paikalta hän siirtyi vakuutusyhtiö Auran palvelukseen ja sieltä vuonna 1938 Kansaneläkelaitoksen aktuaariksi. Kolme vuotta myöhemmin hänet nimitettiin Kansaneläkelaitoksen uuden vakuusteknillisen osaston päälliköksi ja laitoksen yliaktuaariksi. Tässä asemassa hänen laajat tietonsa ja ehtymätön työtarmonsä johtivat hänet yhä merkittävämpiin tehtäviin. Myös alan kansainvälisen yhteistyön piirissä hän kohosi asiantuntijoiden eturiviin.

Kun palkansaajille säädettiin omat eläkelait ja uuden järjestelmän keskuselimelle haettiin ensimmäistä toimitusjohtajaa, käännettiin Tauno Jylhän puoleen. Hän otti tehtävän vastaan ja siirtyi vuonna 1961 Eläketurvakeskuksen toimitusjohtajaksi. Uudenaikaisille periaatteille rakentuvan työeläkejärjestelmän kehittäminen oli hänen toimintansa johtavana pyrkimyksenä. Hän suoritti merkittävän työn järjestelmää hoitavan koneiston luomisessa sekä sen nivellyttämisessä muiden sosiaaliturvajärjestelmien kanssa hyvin toimivaksi kokonaisuudeksi. Tauno Jylhä tunsu oikeutettua iloa ja tyydytystä, kun työeläkejärjestelmä vuoden 1967 alusta lähtien muodosti kiinteän kokonaisuuden perhe-eläkkeen tultua liitetyksi sen tarjoamiin etuihin. Myös yrittäjien eläketurvan järjestämissyrkimyksiä kohtaan hän tunsu lämmintä mielenkiintoa.

Tauno Jylhän johtajapersoonallisuus tuli erinomaisesti esille uuden työeläkejärjestelmän ensimmäisinä vuosina. Tällöin voitiin jatkuvasti havaita, miten ensiarvoisen tärkeää oli, että johdossa oli selkeän johdonmukaisesti ajatteleva, avarakatseinen ja ennakkoluuloton mies, joka pystyi pitämään suuret linjat selvästi nähtävissä ja jättämään syrjään epäolennaisuudet. Kaikilla Tauno Jylhän kanssa työskennelleillä oli varma tunne siitä, että kuljettiin hyvin viitotettua, kehitystä oikeaan suuntaan johtavaa tietä.

Eläketurvakeskus kunnioittaa ensimmäisen toimitusjohtajansa muistoa ja näkee hänen elämäntyössään velvoittavan esimerkin.